

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ Pretest-Posttest one group design เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลต่ง ระหว่างก่อนและหลังการดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยทุกหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลต่ง จำนวน 12 คน จาก 12 หอผู้ป่วย โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2543 ถึงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2543

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบบันทึกการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล แบบวัดความรู้เรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล คู่มือการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล และแผนการสอนเรื่องกลุ่มควบคุมคุณภาพ ซึ่งแบบบันทึกการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการควบคุมการติดเชื้อจำนวน 4 ท่าน แบบวัดความรู้เรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และแผนการสอนเรื่องกลุ่มควบคุมคุณภาพผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญเรื่องกลุ่มควบคุมคุณภาพจำนวน 3 ท่าน ทดสอบการอบรมเรื่องกลุ่มควบคุมคุณภาพกับพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยจำนวน 20 คน ทดสอบความเชื่อมั่นของผู้วิจัยในการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1.00 และทดสอบแบบวัดความรู้เรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลได้ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-20 เท่ากับ .75 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติ Chi-square test และสถิติ Wilcoxon matched-pairs signed ranks test และคำนวณประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่าพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยมีอายุระหว่าง 25-37 ปี เฉลี่ย 31.5 ปี ร้อยละ 58.33 มีระดับตำแหน่ง 6-7 ร้อยละ 58.33 มีสถานภาพสมรสคู่ และร้อยละ 58.33 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการมาแล้วระหว่าง 3-15 ปี เฉลี่ย 8.38 ปี และปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยมาแล้ว 1 เดือน- 7 ปี 1 เดือนเฉลี่ย 3.82 ปี เหตุผลที่พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้ส่วนใหญ่คือร้อยละ 75.00 เพราะถูกคัดเลือก มีเพียงร้อยละ 25.00 ที่ทำงานด้วยความสมัครใจ นอกจากนี้ยังพบว่าพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องการติดเชื้อในโรงพยาบาล การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล และบทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 75.00 , 58.33 และ 75.00 ตามลำดับ โดยพบว่าพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยทุกคนมีปัญหาในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหาเรื่องการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการติดตามผลการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ก่อนดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพ พบว่าประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยเท่ากับร้อยละ 34.86 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้จัดการอบรมเรื่องกลุ่มควบคุมคุณภาพ จัดตั้งกลุ่มควบคุมคุณภาพ และดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพ โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ซึ่งปัญหาที่พบคือ พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยขาดความรู้ในการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลและการวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลแตกต่างกัน ไม่มีICNให้คำปรึกษา ขาดการประสานงานกับแพทย์ เทคนิคการเก็บสิ่งส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่ถูกต้อง ขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง และเจ้าหน้าที่ขาดความร่วมมือในการเฝ้าระวังการติดเชื้อเนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของการติดเชื้อในโรงพยาบาล สมาชิกกลุ่มควบคุมคุณภาพจึงร่วมกันกำหนดและดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ประสานงานและให้การช่วยเหลือ ดังนี้ จัดโครงการอบรมเรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ดกลงร่วมกันเกี่ยวกับเกณฑ์การวินิจฉัยและวิธีการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ประสานงานกับแพทย์ทุกแผนกและนักเทคนิคการแพทย์ ประสานงานระหว่างหอผู้ป่วยและระหว่างพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย ชี้แจงเจ้าหน้าที่ให้เห็นความสำคัญของการติดเชื้อในโรงพยาบาล และขอความร่วมมือในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล โดยมีผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษาประสานงานและให้การช่วยเหลือ โดยพบว่าหลังการอบรมพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอ

ผู้ป่วยมีความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หลังจากดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกลุ่มควบคุมคุณภาพครบ 1 เดือน พบว่าประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยสูงขึ้นเป็นร้อยละ 51.39 มากกว่าก่อนดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เนื่องจากประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยยังไม่สูงเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงจัดประชุมกลุ่มควบคุมคุณภาพอีกครั้งในเดือนที่ 2 พบว่ายังมีปัญหาคือ ไม่ได้เก็บข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลในผู้ป่วยทุกราย ขาดการประสานงาน ขาดการติดตามและไม่ได้เก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ไม่ได้ส่งต่อข้อมูลการติดเชื้อ ขาดการตรวจสอบความถูกต้องในการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล และขาดความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาล หลังจากนั้นสมาชิกกลุ่มควบคุมคุณภาพจึงร่วมกันกำหนดและดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพิ่มเติม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้ประสานงานและให้การช่วยเหลือ ดังนี้ 1. ใ้แบบบันทึกการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลในแฟ้มประวัติของผู้ป่วยทุกราย ซึ่งแจ้งให้บุคลากรทุกคนในหอผู้ป่วยทราบและขอความร่วมมือในการบันทึกข้อมูล รวมทั้งการส่งต่อข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาลให้พยาบาลคนอื่นทราบ 2. ติดสติ๊กเกอร์คำว่า NI หรือ NI? ไว้หน้าแฟ้มประจำตัวผู้ป่วย 3. จัดทำสมุดบันทึกการติดเชื้อในโรงพยาบาลประจำหอผู้ป่วย 4. สร้างแบบฟอร์มการส่งต่อข้อมูลระหว่างหอผู้ป่วย 5. ตรวจสอบความถูกต้องของการวินิจฉัยการติดเชื้อ และให้ข้อมูลย้อนกลับในการประชุมงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลประจำเดือน นอกจากนี้ยังมีปัญหาบางอย่างที่ไม่สามารถแก้ไขในระยะเวลาที่ทำการวิจัยนี้ได้ต้องรอการแก้ไขต่อไป ได้แก่ ปัญหาพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยมีจำนวนไม่เพียงพอ มีภาระงานมากและต้องปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลประจำการอื่นๆด้วย แบบบันทึกการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลมีเนื้อหามากเกินไป และขาดคอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาล ผู้วิจัยและกลุ่มควบคุมคุณภาพได้นำเสนอต่อประธานงานการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลแล้ว เพื่อเสนอต่อหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลและผู้อำนวยการโรงพยาบาลตรงในการแก้ไขต่อไป

หลังดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยกลุ่มควบคุมคุณภาพครบสองเดือน พบว่าประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยเท่ากับร้อยละ 82.29 ซึ่งมากกว่าก่อนดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมากกว่าหลังดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพใน 1 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นกัน นอกจากนี้จากการที่ได้ร่วมดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพ พยาบาลควบคุม

การติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลมากขึ้น มีความรู้ ความมั่นใจและความพึงพอใจต่อการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่าพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยมีการดำเนินงานกิจกรรมการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลได้อย่างต่อเนื่องมากกว่าเดิม และมีการนำข้อมูลที่ได้จากการเฝ้าระวังการติดเชื้อไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ตลอดจนแนะนำผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวด้วย

ผลการวิจัยนี้สามารถสรุปเป็นแนวทางการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลตรังโดยพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยได้ดังนี้

1. พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยควรเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมเกี่ยวกับการติดเชื้อในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล
2. ควรใช้เกณฑ์การวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาลเหมือนกันทุกคน
3. ควรมีพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นที่ปรึกษา
4. ควรมีการประสานงานและขอความร่วมมือกับบุคลากรอื่น รวมทั้งระหว่างหอผู้ป่วย
5. ควรติดตามข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. ควรจัดทำสมุดบันทึกการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลประจำหอผู้ป่วย
7. ควรมีการชี้แจงข้อมูลการติดเชื้อในโรงพยาบาลให้บุคลากรอื่นทราบ

ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยนี้มีข้อจำกัดในเรื่องการแก้ไขปัญหาในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลบางอย่างที่ไม่สามารถทำได้ในระหว่างดำเนินการวิจัยนี้ โดยกลุ่มควบคุมคุณภาพและผู้วิจัย เนื่องจากการแก้ปัญหานั้นขึ้นอยู่กับนโยบายและการสนับสนุนของผู้บริหารโรงพยาบาลตรัง จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ประสิทธิภาพการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยยังไม่สูงเท่าที่ควร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลตรังมีความรู้และสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.เป็นข้อมูลในการเผยแพร่ให้โรงพยาบาลอื่นๆ ได้นำแนวคิดของการดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพไปใช้ปรับปรุงระบบการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลที่มีรูปแบบดำเนินการโดยพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารการพยาบาล

1.1 ผู้บริหาร โรงพยาบาลควรส่งเสริมให้มีการจัดกลุ่มควบคุมคุณภาพในกลุ่มพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยต่อไป เพื่อช่วยให้ประสิทธิภาพในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่องต่อไป

1.2 โรงพยาบาลทุกแห่งที่ใช้ระบบการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลโดยพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย ควรแต่งตั้งพยาบาลที่ผ่านการอบรมเรื่องการติดเชื้อในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย และสมัครใจที่จะปฏิบัติหน้าที่นี้ รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานนี้ได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถทำหน้าที่เฝ้าระวังการติดเชื้อได้อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การลดการติดเชื้อในโรงพยาบาลลงได้

1.3 ผู้บริหาร โรงพยาบาลควรให้การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล โดยการสนับสนุนทั้งในด้านนโยบาย งบประมาณ และอุปกรณ์ที่ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย

1.4 ผู้บริหาร โรงพยาบาลควรเปิดโอกาสให้พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย ได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาเรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลในการประชุมกลุ่มงานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล เนื่องจากพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยแต่ละหอผู้ป่วยอาจมีปัญหาและข้อเสนอแนะที่แตกต่างกัน เพื่อให้การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 โรงพยาบาลทุกแห่งควรจัดการอบรมเรื่องการติดเชื้อในโรงพยาบาล การเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล และการวินิจฉัยการติดเชื้อในโรงพยาบาล ให้แก่พยาบาลทุกคน เพื่อให้พยาบาลทุกคนมีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญของการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลโดยให้ข้อมูลการติดเชื้อของผู้ป่วยที่อยู่ในความดูแลแก่พยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วย โดยปฏิบัติไปพร้อมๆ

กับการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลอื่นๆ เพื่อให้ข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งจะนำไปสู่การลดการติดเชื้อใน โรงพยาบาลลงได้

2. ด้านการศึกษาพยาบาล

สถาบันการศึกษาทางการพยาบาลควรบรรจุเนื้อหาเรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลไว้ในหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาลมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการติดเชื้อที่มีประสิทธิภาพต่อไป

3. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

พยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยควรกระตุ้นพยาบาลในหน่วยงานของตนให้ตระหนักถึงความสำคัญและให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังการติดเชื้อใน โรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง และแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับข้อมูลการเฝ้าระวังการติดเชื้อใน โรงพยาบาล รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการติดเชื้อใน โรงพยาบาลในการประชุมภายในหน่วยงานทุกเดือน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของฝ่ายต่างๆ ใน โรงพยาบาล

2. ควรศึกษาคิดตามผลของการดำเนินการกลุ่มควบคุมคุณภาพของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อประจำหอผู้ป่วยโรงพยาบาลต้งต่อการเฝ้าระวังการติดเชื้อใน โรงพยาบาลต่อไป เพื่อติดตามความยั่งยืนของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น